

S t a n o v í s k o

generálního prokurátora ČSSR, předsedy Nejvyššího soudu ČSSR,
ministra spravedlnosti ČSR a generálního prokurátora ČSR
k " Prohlášení Charty 77 "

---

1. P r á v n í c h a r a k t e r i s t i k a C H A R T Y 7 7

Písemnost svým obsahem i sledovanými záměry navazuje na politický pamflet " Deset bodů " ze srpna 1969. Většina autorů a signatářů " Deseti bodů " jsou také spoluautory a signatáři " Charty 77 ". " Charta 77 " je ovšem propracovanější, ohlášené záměry nebezpečnější a počet signatářů je podstatně vyšší, než tomu bylo u " Deseti bodů ".

" Charta 77 " především poukazuje na některá ustanovení mezinárodních paktů o občanských a politických právech a o hospodářských, sociálních a kulturních právech, k nimž přistoupila i Československá socialistická republika, dále na závažný dokument Helsinské konference z roku 1975 a jejich nepravdivou a nesprávnou interpretací útočí proti základním principům socialistického státního a společenského zřízení ČSSR. Ve zjevném rozporu se skutečností se např. v " Chartě 77 " tvrdí, že v ČSSR jsou hromadně hrubým způsobem porušovány základní lidská práva, občané jsou vystaveni útlaku rovnajícímu se apartheidu, žijí v neustálém strachu před zvláštními bezpečnostními orgány a pod jejich kontrolou. V důsledku politických direktiv dávaných i jednotlivci, jež jdou nad rámec zákona, je prý zcela potlačena svoboda projevu a další základní občanská práva. Orgány činné v trestním řízení údajně porušují právní řád a ve věznicích není respektována lidská důstojnost. Těmito nepravdivými a hrubě pomlouvačnými tvrzeními Charta 77 zjevně sleduje záměr vyvolávat nenávist, nepřátelství nebo alespoň nedůvěru k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky.

Charta 77 dále oznamuje, že bylo vytvořeno volné seskupení osob odhodlaných usilovat o změnu politických poměrů v republice. Tyto záměry jsou v zásadním rozporu se základními principy československého společenského zřízení zakotvenými v Ústavě, zejména článku 4 o vedoucí úloze KSČ, článku 5 o sdružování dobrovolných společenských organizací a článku 6 o národní frontě. Rovněž uplatňování prostředků, kterými autoři Charty 77 hodlají usilovat o změnu politických poměrů, např. různé nátlakové akce, jsou neslučitelné s československým právním řádem.

2. Zda je možno zjištěnou činnost považovat za vytvoření nebo pokus o vytvoření ilegální organizace

---

Z obsahu " Prohlášení Charty 77 ", " Prohlášení Charty 77 č. 2 " a " Námětu na poradu " plyne oprávněný závěr, že iniciátoři této činnosti vytvořili již seskupení, které lze považovat za ilegální organizaci. Jde o jednotně řízené sdružení více osob ke společnému záměru, která se řídí společným programem protistátní činnosti, mezi členy seskupení jsou rozděleny funkce a úkoly / mluvčí skupiny, její náhradníci, sběrači podpisů a informací atd./ . Došlo tedy ne k pouhému volnému seskupení osob, jak tvrdí " Charta 77 ", ale již přímo k vytvoření organizace, která v souladu s antikomunistickou propagandou hodlá soustavnou činností narušovat a poškozovat socialistické společenské a státní zřízení republiky a ostouzet je v zahraničí.

S ohledem na minulost a politické postoje organizátorů a signatářů " Charty 77 ", z nichž bylo po roce 1968 35 odsouzeno pro protistátní trestnou činnost, 117 bylo vyloučeno z KSČ, 3 jsou býv. členy K 231, není pochyb o tom, že uvedené činnosti se dopustili z nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky.

Založení ilegální organizace uvedeného charakteru, přistoupení k ní nebo její podpora je možno kvalifikovat při nejmenším jako trestný čin podvracení republiky podle § 98 odst. 1 tr.zákona.

3. z d a l z e z j i š t ě n o u č i n n o s t
p o s u z o v a t j a k o t r . č i n p o š k o z o -
v á n í z á j m ů r e p u b l i k y v c i z i n ě
p o d l e § 112. t r . z á k o n a .

" Prohlášení Charty 77 " zveřejněné ve dnech 7. - 9.1. 1977 buržoasních^v sdělovacích prostředcích nepochybně svým obsahem poškozují zájmy republiky v cizině ve smyslu ustanovení § 112 tr.zákona, neboť obsahuje nepravdivé, zjevně lživé, popř. hrubě zkreslené údaje o poměrech v republice. Ze znění " Prohlášení Charty 77 č. 2 " je nepochybné, že hlavní organizátoři t.j. Václav HAVEL, Jan PATOČKA a Jiří HÁJEK měli v úmyslu je rozšiřovat v kapitalistickém zahraničí.

Uplatnění trestní odpovědnosti konkrétních osob pro tr.čin poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 tr.zákona předpokládá ovšem, zjištěn, že určitý čl. občan, popř. obyvatel republiky bez státní příslušnosti, umožnil svou činností rozšíření " Charty 77 " v zahraničí.

4. Z d a " P r o h l á s ě n í C h a r t y 7 7 " j e i l e g á l n í
t i s k o v i n o u a z d a j e t r e s t n ě
j e ě í r o z š í ř o v á n í

Obsah " Charty 77 " je objektivně způsobilý vyvolávat nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky, popř. v tomto nepřátelství utvrzovat. Z toho plyne, že každý, kdo byl reprodukoval obsah " Charty 77 " alespoň dvěma osobám a bylo prokázáno, že tak učinil z nepřátelství

Založení ilegální organizace uvedeného charakteru, přistoupení k ní nebo její podpora je možno kvalifikovat při nejmenším jako trestný čin podvracení republiky podle § 98 odst. 1 tr.zákona.

3. z d a l z e z j i š t ě n o u č i n n o s t
p o s u z o v a t j a k o t r . č i n p o š k o z o -
v á n í z á j m ů r e p u b l i k y v c i z i n ě
p o d l e § 112. t r . z á k o n a .

" Prohlášení Charty 77 " zveřejněné ve dnech 7. - 9.1. 1977 buržoasních^vsdělovacích prostředcích nepochybně svým obsahem poškozují zájmy republiky v cizině ve smyslu ustanovení § 112 tr.zákona, neboť obsahuje nepravdivé, zjevně lživé, popř. hrubě zkreslené údaje o poměrech v republice. Ze gnění " Prohlášení Charty 77 č. 2 " je nepochybné, že hlavní organizátoři t.j. Václav HAVEL, Jan PATOČKA a Jiří HÁJEK měli v úmyslu je rozšiřovat v kapitalistickém zahraničí.

Uplatnění trestní odpovědnosti konkrétních osob pro tr.čin poškozování zájmů republiky v cizině podle § 112 tr.zákona předpokládá ovšem, zjištěn, že určitý čl. občan, popř. obyvatel republiky bez státní příslušnosti, umožnil svou činností rozšíření " Charty 77 " v zahraničí.

4. Z d a " P r o h l á š e n í C h a r t y 7 7 " j e i l e g á l n í
t i s k o v i n o u a z d a j e t r e s t n é
j e j í r o z š í ř o v á n í

Obsah " Charty 77 " je objektivně způsobilý vyvolávat nepřátelství k socialistickému společenskému a státnímu zřízení republiky, popř. v tomto nepřátelství utvrzovat. Z toho plyne, že každý, kdo byl reprodukoval obsah " Charty 77 " alespoň dvěma osobám a bylo prokázáno, že tak učinil z nepřátelství

k socialistickému státnímu a společenskému zřízení republiky, může být postížen pro tr.čin pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) tr.zákona. Osoby, které " Charta 77 " rozmnožují tiskem, se dopouštějí tr.činu pobuřování podle ustanovení § 100 odst. 3 písm. a) tr.zákona a pokud rozšiřování písemností umožňují nebo usnadňují podle odst. 2 téhož ustanovení tr.zákona /tr.zákona stanoví na tr.čin podle § 100 odst. 1 nebo 2 trest odnětí svobody na 6 měsíců až 3 roky, na tr. čin podle § 100 odst. 3 tr. zákona trest odnětí svobody na 1 až 5 let /.

Uvedené stanovisko bylo zpracováno na základě posouzení písemností " Prohlášení Charty 77 ", " Prohlášení Charty 77 č.2" a " Námětu na poradu ", bez přihlídnutí k dalším event. zjištěním a bez znalosti dosavadních výsledků vyšetřování.

V Praze dne 14.ledna 1977

Generální prokurátor ČSSR
dr. Ján F e j e š , v.r.

Předseda Nejvyššího soudu ČSSR
doc.dr. Josef O n d ř e j , CSc.,v.r.

Ministr spravedlnosti ČSR
dr.Jan N ě m e c , v.r.

Generální prokurátor ČSR
dr. Jaroslav K r u p a u e r , v.r.

Za správnost
12.5.1977

Štenčíková